

**KLUCZ ODPOWIEDZI – ELIMINACJE WSTĘPNE XV OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU
GRAMATYCZNEGO IM. O. O. KOPCZYŃSKIEGO**

1. Narysuj wykres zdania, nazwij części mowy i części zdania. (10p.)

Sadownik postawił na trawie dwa kosze dojrzałych jabłek zerwanych dzisiaj przez dzieci.

sadownik – podmiot, rzeczownik

postawił – orzeczenie, czasownik

na trawie – okolicznik, wyrażenie przymkowe (przyimek i rzeczownik)

dwa – przydawka, liczebnik

kosze – dopełnienie, rzeczownik

dojrzałych – przydawka, przymiotnik

jabłek – przydawka, rzeczownik

zerwanych – przydawka, czasownik w formie imiesłowu przymiotnikowego

dzisiaj – okolicznik, przysłówki

przez dzieci – dopełnienie, wyrażenie przymkowe (przyimek i rzeczownik)

Przyznajemy jeden punkt za każdy dobrze określony element na wykresie, nawet jeśli pojawią się błędy w budowie wykresu (część zdania oraz część mowy – sposób wyrażenia części zdania; wyrażenia przymkowe traktujemy jako całość, czyli uczeń może napisać „wyrażenie przymkowe” lub „przyimek” i „rzeczownik”. Pół punktu przyznajemy, jeśli uczeń poprawnie określił część mowy LUB część zdania. Jeśli uczeń poprawnie narysował wykres zdania, ale nie określił dobrze żadnych części mowy ani części zdania, przyznajemy 1 punkt.

2. Uzupełnij tabelę odpowiednimi informacjami o formach czasowników. Jeśli któregoś kryterium nie można określić, postaw kreskę. (5p.)

	osoba	liczba	tryb	czas	rodzaj	aspekt
zrywali	3.	mnoga	oznajmujący	przeszły	męskoosobowy	niedokonany
piszmy	1.	mnoga	rozkazujący	-----	-----	niedokonany
niech śpi	3.	pojedyncza	rozkazujący	-----	-----	niedokonany
wyniosłabyś	2.	pojedyncza	przypuszczający	-----	żeński	dokonany
będę zbierał	1.	pojedyncza	oznajmujący	przyszły	męski	niedokonany

Przyznajemy 1 punkt za określenie wszystkich możliwych kategorii gramatycznych danego czasownika. Przyznaje się po pół punktu przy popełnieniu jednego błędu w określaniu kategorii gramatycznej czasownika. Więcej niż 1 błąd - 0 punktów.

3. Odmień przez przypadki w obu liczbach wyraz „cudzysłów”, oddziel końcówki od tematu. (3p.)

- M. cudzysłów – końcówka zerowa cudzysłów-y
D. cudzysłów - u cudzysłów - ów
C. cudzysłów – owi cudzysłów - om
B. cudzysłów – końcówka zerowa cudzysłów - y
N. cudzysłów - em cudzysłów - ami
Ms. cudzysłowi - e cudzysłów - ach
W. cudzysłowi -e cudzysłów – y

Za każdy błąd odejmujemy 1 punkt. Jeśli uczeń w ogóle nie oddzielił końcówek od tematu, ale poprawnie odmienił rzeczownik *cudzysłów* przez przypadki, przyznajemy 1 punkt.

4. Rozpoznaj części mowy, wpisz je we właściwe miejsca tabeli. (10p.)

rzeczowniki	czasowniki	przymiotniki	liczebniki	zaimki	przysłówki	przyimki	spójniki	partykuły	wykrzykniki
radość	weszli	mała	dziesięć	nikt	dobrze	przez	oraz	niech	hura
wchodze	podano	większe	piąty	ono	dzisiaj	ponad	albo	nie	ach
nie	dałby	kinowy	troje		miło		lecz	chyba	
trójka									
miód									
miłość									

radość, niech, hura, weszli, wchodzenie, mała, dobrze, trójka, dziesięć, oraz, przez, albo, miód, nie, nikt, podano, piąty, chyba, ach, dałby, ono, dzisiaj, większe, lecz, kinowy, miłość, troje, ponad, miło

Przyznajemy 1 punkt za każdą poprawnie uzupełnioną kolumnę.

5. Wpisz liczebniki we właściwe miejsca. (3p.)

trzeci, ośmiu, pięcioro, dwa, dwoje, ósmy

główne: ośmiu, dwa

porządkowe: ósmy, trzeci

zbiorowe: pięcioro, dwoje

Przyznajemy po jednym punkcie za poprawnie wpisane rodzaje liczebników.

6. Przekształć zdania tak, żeby zawierały czasowniki w stronie biernej. (2p.)

Babcia posadzi w ogrodzie piękne kwiaty.

Piękne kwiaty zostaną posadzone w ogrodzie przez babcię.

Pracownik mył podłogę.

Podłoga była myta przez ogrodnika.

Przyznajemy punkt za każdą poprawną odpowiedź.

7. Zapisz formę dopełniacza liczby pojedynczej podanych wyrazów. (3p.)

pasja.....pasji.....

nadzieja.....nadziei.....

ziemia.....ziemi.....

1 punkt za każde poprawne rozwiązanie

8. Od podanych form osobowych czasowników utwórz bezokoliczniki. W ocenie będzie brana pod uwagę poprawność ortograficzna. (4p.)

wziętybyś.....wziąć.....

wynalazł.....wynaleźć.....

spadłam.....spaść.....

pomogli.....pomóc.....

1 punkt za każde poprawne rozwiązanie

9. Określ przypadek, liczbę i rodzaj podkreślonych rzeczowników i przymiotników. (4p.)

Pomóż temu małemu chłopcu.....C. l. poj. r. m.

Podziwiam dzielnych strażaków ratujących ludzi.....B. l. mn. r. męskoosobowy

Michał przyniósł brązowe kasztany.....B. l. mn. r. niemęskoosobowy

Zachwycali się jesiennym słońcem.....N. l. poj. r. n.

1 punkt za każde poprawne rozwiązanie

RAZEM 44 p. 33p. to 75% poprawnych odpowiedzi. Uczestnicy, którzy uzyskali przynajmniej 33 punkty kwalifikują się do udziału w kolejnym etapie konkursu.